ADMINISTRATĪVĀ RAJONA TIESA
RĒZEKNES TIESU NAMS

Lietas arhīva Nr. A42-02776-22/44
ECLI:LV:ADRJRTN:2022:1031.A420277622.3.S

SPRIEDUMS
Latvijas tautas vārdā

Rēzeknē 2022. gada 31. oktobrī

Administratīvā rajona tiesa
šādā sastāvā: tiesnese Solvita Pujāte,

rakstveida procesā izskatīja administratīvo lietu, kas ierosināta, pamatojoties uz /pers. A/ (*/pers. A/*) pieteikumu par pienākuma uzlikšanu Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldei izskatīt pēc būtības pieteicēja atkārtoto iesniegumu par bēgļa vai alternatīvā statusa piešķiršanu Latvijas Republikā.

Aprakstošā daļa

[1] Pieteicējs Nigērijas Federālās Republikas (turpmāk – Nigērija) pilsonis /pers. A/ 2019. gada 16. jūlijā iesniedza Valsts robežsardzes Rīgas pārvaldes lidostas „Rīga" robežkontroles punktā iesniegumu par bēgļa vai alternatīvā status piešķiršanu Latvijas Republikā. Iesniegumā (*lietas 102. lapa, tulkojums 100.-.101. lapa*) norādīja, ka pieteicējs ir cietis ļoti daudzos seksuālos uzbrukumos, uzbruka bruņoti bandīti – *fulani* izsitēji –, kas parasti ir bruņoti, pieteicējs bija spiests pārgulēt ar *fulani* vīrieti. Pieteicējs un viņa draugi tika spīdzināti dažādos veidos. Pieteicēja ģimene esot bijusi spiesta naktī bēgt no mājām, jo nakts vidū bieži tika terorizēti. Reizēm *fulani* ieradās un iznīcināja pieteicēja saimniecību un produktus. Pieteicējs iesaistās daudzās tiesiskās aktivitātēs, lai pieteicēja ģimene varētu pastāvēt. Pieteicējs apgādā ģimeni, jo tēvs ir miris. Sākotnējā intervijā, kas notika 2019. gada 19. jūlijā, norādīja, ka viņa dzīvību un veselību apdraud teroristu grupa *Fulani Herdsmen*, kas vajā kristiešus. *Fulani Herdsmen* pārvietojas ar ieročiem, iekļūst dzīvesvietās, nogalina cilvēkus. Pieteicējs nevar atgriezties Nigērijā, jo tiks nogalināts. Norādīja arī to, ka persona ar netradicionālu seksuālo orientāciju ir izteikusi piedāvājumus pieteicējam, ka viņam esot telefoniski draudēts. Uz jautājumu, vai pieteicējs ir iesaistījies kādās politiskās aktivitātēs, pieteicējs atbildēja noraidoši (*lietas 103.-111. lapa*). Savukārt personiskajā intervijā, kas notika 2019. gada 27. augustā, papildus norādīja, ka pieteicējs baidoties no tā, ka var tikt arestēts par to, ka viņa tēvs bija IPOB (*Indigenous People of Biafra*) grupas biedrs un par to, ka pieteicējs no 2012. līdz 2014. gadam esot apmeklējis dažas IPOB grupas sanāksmes. IPOB grupā pieteicējs nekad nav iesaistījies un nav tās atbalstītājs. Paskaidroja, ka IPOB iestājas par Nigērijas sadalīšanu – islāmticīgajiem, kuru vidū ir *fulani*, un Ebo cilvēkiem, kas lielākoties ir kristieši – jābūt atsevišķi, un šī iemesla dēļ drošības iestādes vēršas pret IPOB grupu, veicot masveida arestus, aizturot jauniešus, vīriešus. Pieteicējam esot pamats domāt, ka pieteicēja tēvu, kurš bija devies pie sava drauga uz Ekiti štatu, 2016. gada martā nogalināja *Fulani Herdsmen*. Kad nogalināja pieteicēja tēvu, viņš saprata, ka arī viņa drošība ir apdraudēta, tādēļ sāka plānot izceļošanu no valsts, krāt naudu. No Nigērijas pieteicējs aizbrauca 2017. gada martā. 2017. gada septembrī Nigērijas valdība IPOB pasludināja par teroristu grupu. 2018. gada 10. februārī pieteicējs atgriezās Nigērijā sakarā ar mātes smagu slimību. Norādīja, ka pieteicējam nekad nav bijusi personiska saskarsme ar *Fulani Herdsmen*. Tāpat paskaidroja, ka pieteicējs piedzīvoja seksuālu uzmākšanos no sava drauga puses. Pēc tam, kā pieteicējs atteicās iesaistīties seksuālās attiecībās, viņš sāka saņemt telefona zvanus, *Whats App* ziņas, arī no citiem cilvēkiem, ar aicinājumu iesaistīties seksuālās attiecībās ar vīriešiem. Pieteicējs nejutās droši. Policijā nevērsās. Pieteicējs pievienojās deju grupai *Tripple X Heritage Cultural Dancing* ar mērķi izceļot no Nigērijas un prasīt patvērumu. Patvērumu Latvijā plānoja pieprasīt pēc deju priekšnesuma (*lietas 112.-116. lapa*).

Izvērtējot pieteicēja iesniegumā, sākotnējā intervijā un personiskajā intervijā norādītos apstākļus kopsakarā ar izcelsmes valsts informāciju un pieteicēja patvēruma lietā esošajiem faktiskajiem apstākļiem, Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes (turpmāk – pārvalde) Patvēruma lietu nodaļa ar 2019. gada 27. novembra lēmumu Nr. 358/BD2675 (turpmāk – sākotnējais pārvaldes lēmums) pieteicējam atteica piešķirt bēgļa un alternatīvo statusu Latvijas Republikā (*lietas 77.-91. lapa*). Pieteicējs sākotnējo pārvaldes lēmumu 2019. gada 18. decembrī pārsūdzēja tiesā, taču, ņemot vērā to, ka pieteicējs 2019. gada 20. decembrī bez iepriekšēja brīdinājuma atstāja patvēruma meklētāju centru (*lietas 76. lapa*), tiesnesis ar 2020. gada 8. janvāra lēmumu atteica pieņemt pieteicēja pieteikumu (lietas arhīva Nr. 6-7-00004-20/26) (*lietas 74. lapas otrā puse – 75. lapa*).

2021. gada 9. novembrī pieteicējs tika atpakaļuzņemts no Dānijas Karalistes (skat. *pārvaldes Patvēruma lietu nodaļas 2022. gada 19. septembra uzziņu, lietas 19.-21. lapa*), un tajā pašā dienā pieteicējs iesniedza atkārtotu patvēruma iesniegumu. Ar pārvaldes Patvēruma lietu nodaļas 2021. gada 30. novembra lēmumu Nr. 626/PLN/2021 (*lietas 69.-72. lapa*) pieteicēja atkārtotais iesniegums atstāts bez izskatīšanas. Minēto lēmumu pieteicējs 2021. gada 9. decembrī pārsūdzēja tiesā. Ievērojot to, ka pieteicējs 2021. gada 17. decembrī vēlreiz bez iepriekšēja brīdinājuma atstāja patvēruma meklētāju centru „Mucenieki" (*lietas 68. lapa*), tiesa 2021. gada 21. decembrī atstāja pieteicēja pieteikumu bez izskatīšanas (*lietas 67. lapa*).

2022. gada 9. jūnijā pieteicējs tika atpakaļuzņemts no Zviedrijas Karalistes un aizturēts Imigrācijas likumā noteiktajā kārtībā (skat. *pārvaldes Patvēruma lietu nodaļas 2022. gada 19. septembra uzziņu, lietas 19.-21. lapa*).

Ar pārvaldes Personu statusa kontroles nodaļas 2022. gada 20. jūnija lēmumu Nr. 3012/2022 (*lietas 55.-58. lapa*) nolemts izraidīt pieteicēju no Eiropas Savienības dalībvalstu teritorijas piespiedu kārtā uz Nigēriju, trešo valsti, no kuras viņš ir ieceļojis, vai citu valsti, kurā viņam ir tiesības uzturēties, nenosakot ieceļošanas aizliegumu. Minētais lēmums atstāts negrozīts ar pārvaldes 2022. gada 27. jūlija lēmumu Nr. 1102/2022 (turpmāk – izraidīšanas

lēmums) (*lietas 60.-65. lapa*). Par izraidīšanas lēmumu pieteicējs ir iesniedzis tiesā pieteikumu, kas ar tiesneses 2022. gada 11. augusta lēmumu pieņemts un ir ierosināta administratīvā lieta Nr. A420243022. Minētajā lietā pieteicējs ir iesniedzis lūgumu apturēt izraidīšanas lēmuma darbību, kas ar tiesas 2022. gada 16. septembra lēmumu ir noraidīts (*lietas 41.-54. lapa*).

[2] Valsts robežsardzes Daugavpils pārvaldē 2022. gada 14. septembrī tika saņemts pieteicēja otrs atkārtotais patvēruma iesniegums (turpmāk – atkārtotais iesniegums) (*lietas 22.-28. lapa, tulkojums 29.-36. lapa*). Atkārtotajā iesniegumā pieteicējs norāda, ka lūdz patvērumu, jo agrāk Nigērijā viņš esot bijis IPOB biedrs. Viņš esot bijis viens no jauniešiem, kas bijis pret valdības uzskatiem par taisnīgumu un marginalizāciju attiecībā uz igbo tautu, Nigērijas dienvidaustrumu daļā, kas pazīstama kā Biafra. 2014. gadā un 2015. gadā pieteicējs kopā ar tēvu, tēva brāli un dažiem citiem domubiedriem esot apmeklējis vairākus politiskos mītiņus. Šie mītiņi esot notikuši ar mērķi izstrādāt stratēģiju Biafras suverenitātes izcīnīšanai, kā arī ar mērķi izveidot milicijas grupu, kas ierobežotu *fulani* teroristu vardarbīgos iebrukumus Nigērijas dienvidaustrumos.

Fulani teroristi ir musulmaņu džihādistu grupa no Nigērijas ziemeļiem, *fulani* darbību dēļ neesot bijis iespējams dzīvot drošībā. Nigērijas valdība neesot neko darījusi, lai to novērstu, jo uzskatījusi to par savdabīgu cīņu par varu starp valsts dienvidaustrumu daļu un ziemeļu daļu. Turklāt Nigērijas prezidents esot musulmanis un nākot no valsts ziemeļiem. IPOB jau daudzus gadus aģitējot par Nigērijas sadalīšanu, un šo notikumu dēļ pieteicējs ir zaudējis ģimeni.

2016. gadā pieteicējs pilnībā pievienojās IPOB un tēvam, kurš bijis kaislīgs Biafras separātistu armijas veterāns. Kādā no politiskajiem mītiņiem Onitshā, Nkporas apgabalā, Demili vietējās valdības apgabalā, Anambras valsts reģionā, Nigērijas armijas spēki esot uzbrukuši mītiņa dalībniekiem, daudzi cilvēki zaudēja dzīvību, daudzi guva smagus ievainojumus un daudzi tika arestēti, tai skaitā pieteicējs. Viņa tēvs neesot bijis arestēto vidū, un pieteicējs esot dzirdējis, ka tēvam esot izdevies aizbēgt no mītiņa norises vietas. Tomēr, kad pieteicējs pēc aresta atgriezies mājās, viņš neesot varējis atrast tēvu. Vēlāk tēvs esot atrasts miris Ekiti štatā Nigērijas dienvidrietumu daļā, savukārt tēva brālis esot pazudis bez vēsts [personiskajā intervijā noradīja, ka tēva brālis 2015. gadā starp oktobri un decembri tika nogalināts (sk. *lietas 113. lapu*) – tiesas piezīme]. Pēc visiem šiem notikumiem pieteicējs vairs neesot juties drošībā.

2017. gada martā viņš esot aizbraucis uz Dubaiju. Ņemot vērā mātes veselības stāvokli, pieteicējs bija spiests atgriezties Nigērijā, taču, kad viņš izceļojis no Dubaijas 2018. gada februārī, māte jau bija mirusi [personiskajā intervijā noradīja, ka atgriezās Nigērijā 2018. gada 10. februārī, lai aprūpētu māti, ka māte mira 2018. gada 20. februārī, ka viņš apglabājis māti nākamajā dienā (sk. *lietas 113. lapu*) – tiesas piezīme].

Pieteicējs atteicās no IPOB biedra statusa pēc tam, kā Nigērijas valdība to pasludināja par teroristu grupu un visi tās biedri tika atzīti par valsts ienaidniekiem, kuri mīklaini pazuda. Par to, ka pieteicējs 2018. gada aprīlī atteicās no IPOB biedra statusa, viņam sāka draudēt IPOB milicijas grupa *Eastern Security Network* [ESN], jo viņš tiekot uzskatīts par nodevēju. Baidoties par savu dzīvību, viņš esot izceļojis uz kādu Rietumāfrikas valsti līdz brīdim, kad radusies iespēja doties uz Eiropu pieprasīt patvērumu.

Ievērojot minēto, pieteicējam pastāvot draudi gan no varas iestāžu puses, gan arī no IPOB puses.

Papildus pieteicējs norādīja vairākas interneta saites ar izcelsmes valsts informāciju par notikumiem Nigērijā un Nigērijas valdības cīņu ar IPOB, ESN, kā arī apdraudējumu, kas Nigērijā sagaidot IPOB biedrus (draud nāvessods, vajāšana politisko uzskatu dēļ). Tāpat pieteicējs norādīja interneta saiti, kurā atrodams raksts par viņa situāciju Nigērijā, un iesniedza Nigērijas Anambras štata Augstākās tiesas 2021. gada 15. septembra sprieduma lietā Nr. HID/196/2021 neapliecinātu kopiju un Nigērijas policijas 2022. gada 1. septembrī izdotā aresta ordera Nr. 5066/AKA/AC/VOL.43/141 neapliecinātu kopiju.

[3] Ar pārvaldes 2022. gada 4. oktobra lēmumu Nr. 622/PLN/2022 (turpmāk – lēmums) atstāts bez izskatīšanas pieteicēja atkārtotais iesniegums, pamatojoties uz šādiem apsvērumiem.

Pieteicēja paskaidrojumi par iespējamo vajāšanu Nigērijā saistībā ar piederību IPOB nonāk būtiskās pretrunās ar viņa iepriekš sniegtajām ziņām patvēruma procedūras ietvaros. 2019. gada 16. jūlija patvēruma iesnieguma izskatīšanas laikā pieteicējs norādījis, ka viņš nekad nav bijis oficiāls IPOB biedrs un ka 2014. gadā viņš esot pārstājis apmeklēt IPOB sanāksmes, jo tolaik Nigērijas policija jau esot uzsākusi IPOB vajāšanu. Turklāt pieteicēja iespējamā vajāšana Nigērijā saistībā ar reliģiju, politiskajiem uzskatiem, tai skaitā IPOB un *fulani* teroristu kontekstā, un piederību noteiktai sociālai grupai homoseksuāliem vīriešiem, kā arī iespējamais apdraudējums saistībā ar vispārējo drošības situāciju Nigērijā jau tika vērtēta sākotnējā pārvaldes lēmumā.

Atkārtotajā iesniegumā pieteicējs nav norādījis jaunu, līdz šim nezināmu informāciju, kas varētu būtiski ietekmēt viņa individuālos apstākļus Nigērijā, un iesniedzis, galvenokārt, vispārīga rakstura izcelsmes valsts informāciju par notikumiem Nigērijā. Pārvalde kritiski vērtē pieteicēja norādītajā interneta saitē publicēto rakstu par pieteicēju, jo tajā ir nekorekti norādīts pieteicēja vecums un tajā atspoguļotie notikumi būtiski atšķiras no informācijas, kuru pieteicējs pirms tam sniedzis patvēruma procedūras ietvaros. Tāpat pārvalde apšauba minētā raksta objektivitāti, ņemot vērā, ka tas fokusējas nevis uz aktuālajām norisēm un objektīvu faktu izklāstu, bet gan retrospektīvā atspoguļo norises pieteicēja dzīvē pirms vairākiem gadiem, kas liecina, ka visticamākais, tas ir sastādīts no pieteicēja vārdiem.

Pārvalde arī apšauba pieteicēja iesniegto Nigērijas Anambras štata Augstākās tiesas 2021. gada 15. septembra sprieduma lietā Nr. HID/196/2021 neapliecinātās kopijas un Nigērijas policijas 2022. gada 1. septembrī izdotā aresta ordera Nr. 5066/AKA/AC/VOL.43/141 neapliecinātās kopijas izcelsmi un autentiskumu. Saskaņā ar Nigērijas Anambras štata Augstākās tiesas 2021. gada 15. septembra sprieduma lietā Nr. HID/196/2021 neapliecinātajā kopijā norādītajiem apstākļiem pieteicējam problēmas ar tiesībsargājošajām iestādēm sākušās jau 2016. gada 29. martā. Ir apšaubāmi, ka tiesa būtu lēmusi par pieteicēja arestu tikai 2021. gada 15. septembrī, ja viņš patiesi būtu bijis tiesībsargājošo iestāžu redzeslokā jau kopš 2016. gada, ņemot vērā, ka 2018. gadā pieteicējs atgriezies no Dubaijas un turpinājis kādu laika periodu uzturēties Nigērijā. Turklāt minētajā tiesas dokumentā augstākā tiesu instance nav atsaukusies uz nevienu tiesību normu, saskaņā ar kuru pieteicējam būtu izvirzītas oficiālas apsūdzības. Bez tam, pārbaudot interneta vietnē minēto spriedumu izdevušās Nigērijas tiesas tiesnešu sastāvu (interneta vietne: https://www.anambrajudicary.an.gov.ng/judges, apskatīts 04.10.2022.), konstatējams, ka tiesnesis, kas minēts spriedumā, nav Idemili tiesas nodaļas (*Idemili judical division*) tiesnesis, bet gan Nnevi tiesas nodaļas (*Nnewi judical division*) tiesnesis, kas ir pretēji minētajā spriedumā norādītajam.

Vienlaikus pārvalde apšauba Nigērijas policijas 2022. gada 1. septembrī izdotā aresta ordera Nr. 5066/AKA/AC/VOL.43/141 neapliecinātās kopijas izcelsmi, ņemot vērā, ka no Nigērijas Anambras štata Augstākās tiesas 2021. gada 15. septembra sprieduma Nr. HID/196/2021 neapliecinātās kopijas izriet, ka Nigērijas tiesībsargājošām iestādēm esot zināms par pieteicēja izceļošanu ārpus valsts. Tādējādi ir apšaubāmi, ka Nigērijas policijas aresta orderis būtu izdots aptuveni gadu pēc tiesas dokumenta, sevišķi personai, kura ir izceļojusi ārpus valsts teritorijas.

Lēmumā vērsta uzmanība, ka kopš 2019. gada 16. jūlija, kad pieteicējs pirmo reizi pieprasījis patvērumu Latvijā, viņš patvēruma procedūras ietvaros vairākkārtīgi sniedzis atšķirīgu informāciju par iemesliem, kāpēc viņam būtu nepieciešama starptautiskā aizsardzība, un viņam ir ilgstoši bijusi iespēja detalizēti informēt par viņa personīgajām aktivitātēm IPOB un ar to saistīto apdraudējumu. Tāpat ņemts vērā apstāklis, ka pieteicējs ir vairākkārtīgi atstājis patvēruma meklētāju centru pēc negatīva lēmuma saņemšanas un iesniedzis patvēruma iesniegumus citās ES dalībvalstīs, proti, Dānijā un Zviedrijā, savukārt atkārtoto iesniegumu viņš iesniedzis tikai pēc tam, kad pieņemts izraidīšanas lēmums. Pieteicējs apzināti iesniedzis atkārtoto

iesniegumu ar mērķi aizkavēt viņa izraidīšanu un nav sniedzis informāciju par apstākļiem, kuri būtu ievērojami mainījušies par labu viņam un kas varētu būt pamats bēgļa vai alternatīvā statusa piešķiršanai Patvēruma likuma 37. pantā un 40. pantā noteikto iemeslu dēļ.

[4] Pieteicējs vērsās Administratīvajā rajona tiesā ar pieteikumu par pienākuma uzlikšanu pārvaldei izskatīt pēc būtības pieteicēja atkārtoto iesniegumu (*lietas 3.-7. lapa*).

Pieteikumā pieteicējs norāda šādus argumentus.

[4.1] Atkārtotajā iesniegumā minētie elementi un fakti pēc būtības atšķiras no agrāk iesniegtajiem elementiem un faktiem, tie ir atzīstami par jauniem elementiem un faktiem Eiropas Parlamenta un Padomes 2013. gada 26. jūnija direktīvas 2013/32/ES par kopējām procedūrām starptautiskās aizsardzības statusa piešķiršanai un atņemšanai (turpmāk – Direktīva) izpratnē, līdz ar to strīds par to, vai pieteicējs piederējis IPOB un izbeidzis savu dalību kustībā, ir jāizšķir, izskatot atkārtoto iesniegumu pēc būtības.

Atkārtotajā iesniegumā sniegtos elementus un faktus var uzskatīt par apstākļiem, kas ir ievērojami mainījušies Patvēruma likuma 30. panta pirmās daļas 4. punkta izpratnē vismaz attiecībā uz šādiem elementiem un faktiem:

[4.1.1] Kopš 2021. gada 22. janvāra Nigērijas dienvidaustrumos notiek sacelšanās un valdības spēku kaujas ar IPOB militāro spārnu ESN. Pēc *Amnesty International* aplēsēm četros mēnešos valdības spēki nogalināja vismaz 115 personas, tai skaitā civiliedzīvotājus; spīdzināšana un cietsirdīga izturēšanās ir plaši izplatīta. IPOB līderi ir apcietināti, 2017. gadā IPOB ir pasludināta par teroristisku organizāciju, IPOB piederīgo nogalināšana netiek izmeklēta. Saskaņā ar ES Patvēruma aģentūras datiem IPOB piederīgie ir pakļauti nāves soda riskam, kā arī vajāšanai politisko uzskatu dēļ. Līdz ar to nav pamatots apgalvojums, ka pieteicējs var droši uzturēties Nigērijā (elements nav minēts iepriekš, palielina iespēju tikt kvalificētam);

[4.1.2] 2021. gada 15. septembrī tiesnesis Vin N. Agbata no Anambras pa valsts Augstākās tiesas (*High Court*) deva rīkojumu policijai apcietināt pieteicēju sakarā ar apsūdzību nodevībā un terorismā. Policija apliecināja šā rīkojuma pieņemšanu 2022. gada 1. septembrī (fakts nav minēts iepriekš, palielina iespēju tikt kvalificētam);

[4.1.3] Pieteicējs izbeidzis dalību IPOB 2018. gada aprīlī pēc sava tēva un brāļa (acīmredzami domāts tēva brālis – tiesas piez.] nogalināšanas, līdz ar to pret viņu var vērsties ne tikai varas iestādes, bet arī paši separātisti, uzskatot viņu par nodevēju. Kaut gan iepriekš IPOB pārsvarā lietoja miermīlīgas metodes, pēc ESN dibināšanas 2020. gada decembrī situācija ir mainījusies (elements nav minēts iepriekš, palielina iespēju tikt kvalificētam);

[4.1.4] Pieteicēja situācija ir aprakstīta presē – gan dalība IPOB, gan dalības izbeigšana. Tādējādi nav cerību slēpt faktus no IPOB vai no Nigērijas varas iestādēm (fakts nav minēts iepriekš, palielina iespēju tikt kvalificētam).

Apstāklis, ka pieteicējs šā sprieduma 4.1.2.-4.1.4. apakšpunktā norādītos faktus nav minējis agrāk un ka tiek apšaubīts šo faktu autentiskums, nav pamats atkārtotā iesnieguma atstāšanai bez izskatīšanas, bet ir tas izvērtējams, izskatot atkārtoto iesniegumu pēc būtības.

[4.2] Tas, ka elementi un fakti nav iesniegti ātrāk, nenozīmē, ka tie nav uzskatāmi par apstākļiem, kas ir ievērojami mainījušies Patvēruma likuma 30. panta pirmās daļas 4. punkta izpratnē.

[4.3] Attiecībā uz lietā konstatētajām pretrunām, pieteicējs norāda, ka tās varētu būt radušās, viņam iepriekš sniedzot informāciju posttraumatiskā stresa stāvoklī pēc ierašanās Latvijā, izmantojot tulka starpniecību. Pieteicējs nevar atbildēt par preses publikācijas kvalitāti un tajā atspoguļotās informācijas atbilstību visiem faktiem, taču minētā preses publikācija ietekmēs viņa drošību Nigērijā neatkarīgi no tā, vai tajā minētā informācija pilnībā atbilst faktiem. Tiesnesis Vin N. Agbata varētu būt pārcelts no Idemili tiesas nodaļas uz Nnevi tiesas nodaļu pēc 2021. gada 15. septembra.

[5] Rakstveida paskaidrojumos (*lietas 97.-99. lapa*) pārvalde pieteikumu neatzina un lūdza to noraidīt, pamatojoties uz pārsūdzētajā lēmumā minētiem argumentiem. Papildus paskaidroja, ka, pārsūdzot izraidīšanas lēmumu, pieteikumā tiesai pieteicējs norādījis, ka pierādījumus par draudiem viņa dzīvībai pieteicējs sniegs ne ātrāk kā divu nedēļu laikā, kas apstiprina, ka pirms pārvaldes Personu statusa kontroles nodaļas 2022. gada 20. jūnija lēmuma Nr. 3012/2022 par pieteicēja piespiedu izraidīšanu (sākotnējais iestādes lēmums) viņa rīcībā nebija nekādu papildu dokumentu, kas varētu norādīt uz jaunu apstākļu esību lietā. Lietas Nr. A420243022 izskatīšanas ietvaros pieteicējs iesniedza divas dokumentu neapliecinātas kopijas, norādot uz it kā jaunu apstākļu esību viņa lietā. Ar Administratīvās rajona tiesas 2022. gada 16. septembra lēmumu tika noraidīts pieteicēja pagaidu aizsardzības lūgums par izraidīšanas lēmuma darbības apturēšanu.

Pieteicējs sniedz pretrunīgu informāciju, kurai kopumā nav ticamības. Pieteicēja iesniegtie dokumenti norāda uz pieteicēja vēlmi mākslīgi radīt apstākļus (sagrozot faktus un iesniedzot dokumentus), kas varētu radīt iespaidu par viņa vajāšanu. Tas liecina par to, ka patiesībā pieteicēja patvēruma pieprasīšanas iemesli ir citi, un pieteicējs savā izcelsmes valstī Nigērijā netika pakļauts vajāšanai Patvēruma likuma izpratnē.

Pieteicēja lietā nav konstatējami tādi apstākļi, kas liecinātu par būtiska kaitējuma rašanās draudiem pieteicējam Nigērijā, nav pamata uzskatīt, ka pastāvētu necilvēcīgas un pazemojošas attieksmes risks Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 4. panta nozīmē. Līdz ar to nav pamata uzskatīt, ka varētu rasties būtisks kaitējums vai zaudējumi pieteicējam.

Lēmums ir tiesisks un pamatots, pieņemts, ievērojot lietā pastāvošos faktiskos un tiesiskos apstākļus.

Motīvu daļa

[6] Izvērtējot pieteikumu, tajā norādītos argumentus kopsakarā ar lietā esošajiem pierādījumiem, tiesa atzīst, ka pieteikums nav pamatots un ir noraidāms.

[7] Saskaņā ar Patvēruma likuma 35. panta pirmo daļu persona, attiecībā uz kuru pieņemts galīgais lēmums par atteikumu piešķirt bēgļa vai alternatīvo statusu, ir tiesīga iesniegt Valsts robežsardzei atkārtotu iesniegumu. Personai ir pienākums atkārtotajā iesniegumā norādīt pierādījumus, kas liecina, ka ir ievērojami mainījušies apstākļi, ar kuriem tika pamatots attiecīgais lēmums.

Atbilstoši Patvēruma likuma 30. panta pirmās daļas 4. punktam lēmumu par iesnieguma atstāšanu bez izskatīšanas pieņem, ja patvēruma meklētājs Latvijas Republikā ir iesniedzis atkārtotu iesniegumu pēc tam, kad pieņemts galīgais lēmums par atteikumu piešķirt bēgļa vai alternatīvo statusu, un tajā nav minēti apstākļi, kas būtu ievērojami mainījušies par labu patvēruma meklētājam un varētu būt par pamatu bēgļa vai alternatīvā statusa piešķiršanai.

No šīm tiesību normām secināms, ka gadījumā, ja ir spēkā stājies lēmums par atteikumu piešķirt bēgļa vai alternatīvo statusu, personai ir tiesības vērsties ar atkārtotu iesniegumu, norādot uz nozīmīgiem apstākļiem, kas ir mainījušies tai par labu no lēmuma pieņemšanas brīža, un varētu būt par pamatu bēgļa vai alternatīvā statusa piešķiršanai. Ja atkārtotais iesniegums šādu informāciju nesatur, pārvaldei ir pienākums atkārtoto iesniegumu atstāt bez izskatīšanas. Savukārt informācijai par apstākļu ievērojamu jeb nozīmīgu izmaiņu, kas varētu būt par pamatu iesnieguma pieņemšanai izskatīšanai pēc būtības, ir jāsatur norāde uz apstākļiem, *kas radušies pēc* patvēruma pieteikuma izskatīšanas pēc būtības.

Administratīvās rajona tiesas praksē ir atzīts, ka Patvēruma likuma 30. panta pirmās daļas 4. punkts un attiecīgi arī 35. panta pirmā daļa ir interpretējama arī tādējādi, ka tā aptver arī apstākļus, kas nebija zināmi sākotnējās lietas izskatīšanas laikā (sk., piemēram, *Administratīvās rajona tiesas 2017. gada 24. februāra sprieduma lietā Nr. A420163117 9. punktu, 2017. gada 23. februāra sprieduma lietā Nr. A420163417*

8. punktu).

[8] Tiesa no lietas materiāliem konstatē, ka ar sākotnējo pārvaldes lēmumu pieteicējam tika atteikts piešķirt gan bēgļa, gan alternatīvo statusu. Pieteicējs mināto pārvaldes lēmumu ir pārsūdzējis, taču viņa pieteikumu ir atteikts pieņemt, jo pieteicējs bez iepriekšēja brīdinājuma atstāja patvēruma meklētāju centru, tādā veidā netieši atsakoties no sava pieteikuma. Līdz ar to sākotnējais pārvaldes lēmums ir stājies spēkā.

Ievērojot mināto, tiesa pārbaudīs, vai pieteicējs atkārtotajā iesniegumā ir norādījis tādus nozīmīgus apstākļus, kas mainījušies pieteicējam par labu kopš pārvaldes Patvēruma lietu nodaļas 2019. gada 27. novembra lēmuma Nr. 358/BD2675 jeb sākotnējā pārvaldes lēmuma un kas varētu būt par pamatu, lai pieteicējam piešķirtu bēgļa vai alternatīvo statusu.

[9] Pieteikumā pieteicējs norāda uz šādiem apstākļiem, kas viņa prāt uzskatāmi par jauniem un kas ir pamats bēgļa vai alternatīvā statusa piešķiršanai:

[9.1] Izmaiņas drošības situācijā valstī pēc 2021. gada 22. janvāra (sk. šā sprieduma 4.1.1. apakšpunktu);

[9.2] Pieteicēja vajāšana no Nigērijas varas iestāžu puses sakarā ar dalību IPOB un no IPOB puses sakarā ar izstāšanos no minētās kustības 2018. gada aprīlī (sk. šā sprieduma 4.1.2.-4.1.4. apakšpunktu).

[10] Attiecībā uz pieteicēja argumentu par izmaiņām drošības situācijā Nigērijā tiesa norāda, ka pārvalde 2019. gada 27. novembra lēmumā Nr. 358/BD2675 ir vērtējusi situāciju Nigērijā, atzīstot, ka izcelsmes valsts informācija apstiprina pieteicēja sniegto informāciju par valdības vēršanos pret IPOB kā pret teroristu organizāciju (sk. *sākotnējo pārvaldes lēmumu, lietas 88. lapa*). Izvērtējot pieteikumā norādīto informāciju par drošības situāciju valstī, tiesa nekonstatē, ka tā būtu būtiski mainījusies. Līdz ar to iespējamais apdraudējums saistībā ar vispārējo drošības situāciju Nigērijā, kā tas pamatoti konstatēts lēmumā, jau tika vērtēts sākotnējā pārvaldes lēmumā.

Tāpat sākotnējā pārvaldes lēmumā ir vērtēta pieteicēja iespējamā vajāšana Nigērijā saistībā ar reliģiju un politiskajiem uzskatiem IPOB un *fulani* teroristu kontekstā, atzīstot, ka pieteicēja bailes no vajāšanas (arī aresta) saistībā ar piederību vai šķietamu piederību IPOB grupai nav pamatotas, kā arī vērtēts iespējamais apdraudējums no homoseksuāliem vīriešiem, uz ko pieteicējs norādījis savā atkārtotajā iesniegumā.

[11] Attiecībā uz pieteikumā norādīto par pieteicēja vajāšanu no Nigērijas varas iestāžu puses sakarā ar *aktīvu* dalību IPOB un no IPOB puses sakarā ar izstāšanos no minētās kustības 2018. gada aprīlī tiesa norāda tālāk mināto.

[12] Tiesības vērsties ar atkārtotu iesniegumu, ievērojot Administratīvā procesa likuma 148. panta otro daļu (*noteic, ka administratīvā procesa dalībniekam savas tiesības jāizmanto un pienākumi jāpilda godprātīgi*), ir izmantojamas godprātīgi. Proti, šis tiesību institūts nav domāts gadījumiem, kad persona apzināti noklusē faktus, lai vēlāk atkārtoti vērstos iestādē, norādot iepriekš neminētus faktus, kas tai tomēr bija jau sākotnēji zināmi, tādējādi pagarinot uzturēšanos valstī. Sistēmiski interpretējot Patvēruma likuma normas, tas izriet arī no likuma 12. panta pirmās daļas 2. punkta, kas noteic, ka patvēruma meklētājam ir pienākums piedalīties sākotnējā intervijā un personiskajā intervijā, personīgi atbildēt uz uzdotajiem jautājumiem un pēc iespējas drīzāk sniegt visu informāciju, kas nepieciešama, lai izskatītu iesniegumu un pieņemtu attiecīgu lēmumu, pat ja sākotnējā intervijā un personiskajā intervijā piedalās patvēruma meklētāja pārstāvis vai nepilngadīgas personas bez pavadības pārstāvis. Savukārt šī panta otrā daļa noteic, ka šā panta pirmās daļas 2. punktā minētā informācija ir arī patvēruma meklētāja paskaidrojumi un viņa rīcībā esošie dokumenti par viņa vecumu un iepriekšējo darbību, ieskaitot datus par viņa ģimenes locekļiem, tēvu un māti, brāļiem un māsām, identitāti, pilsonību, iepriekšējo dzīvesvietu un dzīvesvietas valsti, iepriekšējiem iesniegumiem, ceļojumu maršrutiem, personu apliecinošiem un ceļošanas dokumentiem, kā arī iemesliem, kuru dēļ ir iesniegts iesniegums.

Tādējādi, gan ņemot vērā normatīvajos aktos nostiprinātos patvēruma meklētāja pienākumus, gan arī vadoties no patvēruma institūta būtības, personai, kura lūdz patvērumu, ir pienākums sniegt *visu* informāciju, kas attiecas uz apstākļiem, kuru dēļ tiek pieprasīts patvērums. Šāds pienākums ir arī loģiski saprotams, jo tikai pašai personai ir zināmi tie apstākļi, kas bijuši par pamatu izcelsmes valsts atstāšanai un starptautiskās aizsardzības lūgšanai.

[13] Tiesa norāda, ka iespējamie notikumi, par kuriem pieteicējs runā savā atkārtotajā iesniegumā un kas ir pamats patvēruma atkārtotai pieprasīšanai, ir norisinājušies vēl pirms viņš ir ieradies Latvijā, un attiecīgi pirms uzsākta sākotnējā patvēruma procedūra. Tādējādi, kā to iestāde pamatoti norādījusi pārsūdzētajā lēmumā un savos rakstveida paskaidrojumos, pieteicējam sākotnējās patvēruma procedūras laikā vairākkārtīgi bija iespēja sniegt informāciju gan par viņa *aktīvu* darbošanos IPOB, gan par izstāšanos no IPOB un ar to saistītajiem draudiem. Proti, pieteicējs minētos apstākļus varēja norādīt sākotnējā iesniegumā par bēgļa vai alternatīvā statusa piešķiršanu Latvijas Republikā, personiskajā intervijā un pieteikumā tiesai lietā Nr. 670000420 (*pieteikums pieejams Tiesu informācijas sistēmā*), taču nevienā no minētajiem dokumentiem pieteicējs informāciju par *aktīvu* dalību IPOB un izstāšanos no minētās kustības nav sniedzis.

Pieteicējs nav norādījis, ka pastāvēja kādi būtiski apstākļi, kas kavēja viņu sniegt *visu* informāciju, kas attiecas uz apstākļiem, kuru dēļ sākotnēji tika pieprasīts patvērums.

Līdz ar to, ievērojot mināto, pieteicēja atkārtotajā iesniegumā norādītie apstākļi par *aktīvu* dalību IPOB un izstāšanos no minētās kustības nav vērtējami kā jauni apstākļi (elementi un fakti), kas radušies pēc sākotnējā pārvaldes lēmuma spēkā stāšanās.

[14] Bez tam, izvērtējot lietā esošo informāciju, tiesa piekrīt iestādei, ka pieteicējs ļaunprātīgi izmanto savas tiesības prasīt patvērumu, uz ko norāda daudzās pretrunas pieteicēja sniegtajos paskaidrojumos par patvēruma motīviem. Tā, piemēram, sākotnējā patvēruma procedūrā pieteicējs norādīja, ka nekādās politiskajās aktivitātēs viņš nav bijis iesaistīts (sk. *sākotnējās aptaujas anketu, lietas 108. lapa*), ka 2012. gadā kopā ar tēvu apmeklēja IPOB sanāksmi, tomēr minētajā grupā pieteicējs nekad nav iesaistījies un nekad nav bijis šīs grupas atbalstītājs, ka 2014. gadā viņš pārstāja apmeklēt IPOB pulcēšanos (sk. *personiskās intervijas anketu, lietas 113. lapa*). Savukārt atkārtotajā iesniegumā pieteicējs jau norāda, ka no 2016. gada pilnībā pievienojās IPOB un bija *aktīvs* IPOB kustības dalībnieks. Tiesa uzskata, ja pieteicējs patiešām būtu atstājis Nigēriju, jo tiek vajāts saistībā ar politiskajiem uzskatiem (aktīva dalība IPOB, tam sekojošs arests), šo faktu pieteicējam noteikti būtu vajadzējis pieminēt sākotnējā patvēruma procedūrā. Taču pieteicējs to nav pieminējis, kas liecina par to, ka visticamāk pieteicējs Nigērijā nav saskāries ar vajāšanu minētā iemesla dēļ. Par to liecina arī fakts, ka pieteicējs legāli un bez problēmām 2017., 2018. un 2019. gadā ir izceļojis no Nigērijas un atgriezies atpakaļ, šķērsojot drošības kontroles.

Ņemot vērā, ka pieteicējs sākotnējā patvēruma procedūrā ir sniedzis informāciju, ka nekad nav bijis IPOB kustības atbalstītājs un nekad tajā nav bijis iesaistīts, tiesa apšauba atkārtotajā iesniegumā norādīto, ka 2018. gada aprīlī pieteicējs ir izstājies no IPOB kustības, par ko viņam tagad IPOB draud atriebties. Lai izstātos no kustības, tajā vispirms ir jāiestājas, ko pieteicējs sākotnēji nav apstiprinājis.

Tiesa nepiešķir ticamību pieteicēja teiktajam, ka pretrunas varētu būt radušās posttraumatiskā stresa dēļ pēc ierašanās Latvijā. 2019. gada 19. jūlijā pieteicējs sākotnējās intervijas laikā, atbildot uz jautājumu par savu veselības stāvokli, proti, kā viņš pats novērtē savu veselības stāvokli,

pieteicējs ir atbildējis, ka veselības stāvoklis ir stabils, sūdzību neesot (sk. *sākotnējās aptaujas anketu, lietas 111. lapa*). Tiesa piekrīt, ka pieteicējs varēja izjust zināmu stresu un ka tā ietekmē pieteicējs varēja nepieminēt kādus apstākļus, kas ir pamatā patvēruma pieprasīšanai, taču ne tādā mērā, lai aizmirstu pateikt galvenos iemeslus, kādēļ vispār tiek lūgts patvērums. Minētais liek apšaubīt pieteicēja atkārtotajā iesniegumā norādīto faktu ticamību, attiecīgi arī apšaubīt pieteicēja iesniegto pierādījumu – Nigērijas Anambras štata Augstākās tiesas 2021. gada 15. septembra sprieduma lietā Nr. HID/196/2021 neapliecinātās kopijas un Nigērijas policijas 2022. gada 1. septembrī izdotā aresta ordera Nr. 5066/AKA/AC/VOL.43/141 neapliecinātās kopijas – izcelsmi un autentiskumu. Konkrētajā gadījumā iesniegtos pierādījumus nav pamata vērtēt, izskatot atkārtoto iesniegumu pēc būtības, jo pieteicēja atkārtotajā iesniegumā sniegtā informācija par patvēruma motīviem kopumā liek apšaubīt tās ticamību, un liecina par to, ka pieteicējs mākslīgi rada apstākļus ar mērķi pagarināt savu uzturēšanos valstī.

Tiesa piekrīt iestādei, ka pieteicēja lietā nav konstatējami tādi apstākļi, kas liecinātu par būtiska kaitējuma rašanās draudiem pieteicējam Nigērijā, nav pamata uzskatīt, ka pastāvētu necilvēcīgas un pazemojošas attieksmes risks Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 4. panta nozīmē. Līdz ar to nav pamata uzskatīt, ka varētu rasties būtisks kaitējums vai zaudējumi pieteicējam.

Ievērojot minēto, tiesa secina, ka pieteicējs nav ievērojis Patvēruma likuma 35. panta pirmajā daļā noteikto pienākumu norādīt uz pierādījumiem par to, ka ievērojami mainījušies apstākļi, ar kuriem tika pamatots atteikums piešķirt patvērumu.

[15] Apkopojot spriedumā konstatēto un secināto, tiesa atzīst, ka pārsūdzētais lēmums par atkārtotā iesnieguma atstāšanu bez izskatīšanas ir tiesisks un pamatots, bet pieteicēja pieteikums noraidāms.

Rezolutīvā daļa

Saskaņā ar Patvēruma likuma 49. panta pirmās daļas 5. punktu un sesto daļu, Administratīvā procesa likuma 246.-251. pantu tiesa

nosprieda:

noraidīt /pers. A/ (*/pers. A/*) pieteikumu par pienākuma uzlikšanu Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldei izskatīt pēc būtības pieteicēja atkārtoto iesniegumu par bēgļa vai alternatīvā statusa piešķiršanu Latvijas Republikā.

Spriedums nav pārsūdzams.

Tiesnese Solvita Pujāte